

**ANALIZA ODŠKODNINSKIH ZAHTEVKOV ZA
ŠKODO, KI SO JO POVZROČILE ŽIVALI
ZAVAROVANIH PROSTO ŽIVEČIH ŽIVALSKIH
VRST V LETU 2013**

Sabina Žnidarič
mag. Urška Mavri
Ljubljana, 12. 1. 2015

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	5
2. ŽIVALI ZAVAROVANIH VRST	6
2.1 Uveljavljanje pravice do izplačila odškodnine	6
2.2 Časovni pregled nastanka škode	6
2.3 Povzročitelji škode in odobrena finančna sredstva	7
2.4 Območje nastanka škode	9
2.5 Premoženje, na katerem je nastala škoda	9
2.6 Višina odškodnin.....	13
2.7 Zavrženi odškodninski zahtevki.....	13
3. RJAVI MEDVED (<i>Ursus arctos</i>)	15
3.1 Časovni pregled nastanka škode	15
3.2 Območje nastanka škode	17
3.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda	18
4. VOLK (<i>Canis lupus</i>)	20
4.1 Časovni pregled nastanka škode	20
4.2 Območje nastanka škode	22
4.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda	22
5. SADJARSTVO	23
5.1 Povzročitelji škode na področju sadjarstva	23
6. MATERIALNA ŠKODA	24
6.1 Povzročitelji druge materialne škode.....	24
7. ČEBELARSTVO	26
7.1 Povzročitelji škode na področju čebelarstva	26

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst.	7
Preglednica 2: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst glede na vrsto premoženja.....	10
Preglednica 3: Število zavrnjenih in vloženih odškodninskih zahtevkov glede na povzročitelja škode.....	14
Preglednica 4: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>).	18
Preglednica 5: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil volk (<i>Canis lupus</i>).	22
Preglednica 6: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki je bila povzročena na področju sadjarstva.	23
Preglednica 7: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo druge materialne škode.	24
Preglednica 8: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki je bila povzročena na področju čebelarstva.....	26

KAZALO SLIK

Slika 1: Število opaženih škodnih dogodkov, ki so jih povzročile živali zavarovanih vrst.....	6
Slika 2: Deleži škodnih dogodkov glede na najpogostejše povzročitelje škode.	8
Slika 3: Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na najpogostejše povzročitelje škode.	8
Slika 4: Škodni dogodki glede na območje nastanka škode.....	9
Slika 5: Število škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja.....	10
Slika 6: Odobrena finančna sredstva glede na vrsto premoženja v EUR.....	11
Slika 7: Deleži škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja.	11
Slika 8: Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na vrsto premoženja.	12
Slika 9: Delež škodnih dogodkov v primerjavi z deležem odobrenih finančnih sredstev - odškodnine za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst.	12
Slika 10: Število odškodninskih zahtevkov glede na višino odobrenih finančnih sredstev.....	13
Slika 11: Delež zavrženih odškodninskih zahtevkov glede na vrsto premoženja.	14
Slika 12: Število opaženih škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (Ursus arctos).....	15
Slika 13: Število škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (Ursus arctos) v obdobju od leta 2006 do 2013.	16
Slika 14: Odobrena finančna sredstva za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (Ursus arctos) v obdobju od leta 2006 do 2013.	16
Slika 15: Škodni dogodki, ki jih je povzročil rjavi medved (Ursus arctos).....	17
Slika 16: Deleži škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (Ursus arctos) glede na življenjsko območja rjavega medveda.	18
Slika 17: Delež škodnih dogodkov v primerjavi z deležem odobrenih finančnih sredstev - odškodnine za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (Ursus arctos).	19
Slika 18: Število opaženih škodnih dogodkov, ki jih je povzročil volk (Canis lupus).	20
Slika 19: Število škodnih dogodkov, ki jih je povzročil volk (Canis lupus) v obdobju od leta 2006 do 2013. .	21
Slika 20: Odobrena finančna sredstva za škodo, ki jo je povzročil volk (Canis lupus) v obdobju od leta 2006 do 2013.	21
Slika 21: Škodni dogodki, ki jih je povzročil volk (Canis lupus).	22
Slika 22: Delež škodnih dogodkov na področju sadjarstva glede na povzročitelja škode.....	23
Slika 23: Delež odobrenih finančnih sredstev na področju sadjarstva glede na povzročitelja škode.	24
Slika 24: Delež škodnih dogodkov na področju druge materialne škode glede na povzročitelja škode.	25
Slika 25: Delež odobrenih finančnih sredstev na področju druge materialne škode glede na povzročitelja škode.	25

1. UVOD

Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – ZON-UPB2, 61/06 – ZDru-1, 32/08 – odl. US, 8/10 - ZSKZ-B in 46/14, v nadaljnjem besedilu: ZON) v 91. členu določa, da se za škodo, ki jo na premoženju povzročijo živali zavarovanih vrst, izplačujejo odškodnine. Nadalje ZON določa, da so oškodovanci upravičeni do odškodnine zaradi škode na premoženju, ki jo povzročijo zavarovane živali le, če predhodno poskrbijo za zaščitne ukrepe na svojem premoženju tako, da ravnajo kot dober gospodar in na svoje stroške naredijo vse potrebno, da obvarujejo svoje premoženje pred nastankom škode.

Podrobni pogoji za izvajanje sistema izplačevanja odškodnin po ZON so določeni s Pravilnikom o primernih načinih varovanja premoženja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Uradni list RS, št. 74/05, v nadaljnjem besedilu: Pravilnik) in Navodilom za ravnanja v zadevah uveljavljanja odškodninskih zahtevkov za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih prosto živečih vrst (zadnja sprememba št. 007-443/2013 z dne 25. 11. 2013, v nadaljnjem besedilu: Navodilo). Pravilnik med drugim določa načine ustreznega varovanja premoženja. V postopku uveljavljanja odškodninskih zahtevkov se smiselno uporabljajo tudi določbe predpisov o divjadi in lovstvu, ki urejajo uveljavljanje škode od države.

Zavod za gozdove Slovenije v postopku uveljavljanja odškodninskih zahtevkov za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih prosto živečih vrst, izvaja naloge pooblaščenca ministrstva. Na kraju škodnega dogodka pooblaščen oseba Zavoda za gozdove Slovenije ugotovi obstoj materialnih dejstev, ki so pomembna za ugotovitev odškodninske odgovornosti države in določitev višine odškodnine. Z oškodovancem se lahko na podlagi oglada sporazumeta o višini odškodnine. V primeru, če do sporazuma o višini odškodnine ne pride, lahko oškodovanec na Agencijo Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: ARSO) posreduje odškodninski zahtevek z vlogo, ki jo dodatno obrazloži in ji priloži ustrezna dokazila (ocene izvedencev, strokovna mnenja). Predlagana višina odškodnine je določena v lestvici, ki jo predpiše ministrstvo in je sestavni del Navodila za ravnanja v zadevah uveljavljanja odškodninskih zahtevkov za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih prosto živečih vrst.

Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje je od 1. 1. 2005 pristojno za odločanje o zahtevkih za izplačilo odškodnine zaradi škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst. Podatki o škodah kažejo, da število odškodninskih zahtevkov med leti niha, v povprečju je bilo od leta 2005 obravnavanih okrog 1000 odškodninskih zahtevkov na leto (najmanj 900, največ 1400). Škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst, so lastniki premoženja opažali predvsem v obdobju od julija do oktobra. Velike zveri (rjavi medved, volk, ris) so v povprečju povzročile največ škodnih dogodkov (80 %), za kar je bilo izplačanih med 75 % in 92 % finančnih sredstev. Največ odškodnin je izplačanih za škodo, povzročeno na drobnici (med 40 % in 78 % v posameznem letu).

Poleg velikih zveri je od leta 2005 do danes škodo v poljedelstvu, pridelavi krme, na balah, v vinogradništvu, zelenjadarstvu, sadjarstvu, ribogojstvu, čebelarstvu, na perutnini, drobnici, govedu, kopitarjih in materialni škodi (fasade, ostrešje, lovske preže ...) povzročilo tudi preko trideset zavarovanih vrst, med drugimi šakal (*Canis aureus*), ris (*Lynx lynx*), divja mačka (*Felis silvestris*), dihur (*Mustela putorius*), mala podlasica (*Mustela nivalis*), vidra (*Lutra lutra*), navadni netopir (*Myotis myotis*), bober (*Castor fiber*), veverica (*Sciurus vulgaris*), podlesek (*Muscardinus avellanarius*), krokar (*Corvus corax*), črna vrana (*Corvus corone corone*), poljska vrana (*Corvus frugilegus*), kavka (*Corvus monedula*), kos (*Turdus merula*), kosec (*Crec crex*), domači vrabec (*Passer domesticus*), poljski vrabec (*Passer montanus*) škorec (*Sturnus vulgaris*), brinovka (*Turdus pilaris*), velika sinica (*Parus major*), zelenec (*Carduelis chloris*), zelena žolna (*Picus viridis*), črna žolna (*Dryocopus martius*), veliki detel (*Dendrocopos major*), planinski orel (*Aquila chrysaetos*), kragulj (*Accipiter gentilis*), kanja (*Buteo buteo*), skobec (*Accipiter nisus*), sokol selec (*Falco peregrinus*), lesna sova (*Strix aluco*), siva čaplja (*Ardea cinerea*), labod grbec (*Cygnus olor*), bela štorklja (*Ciconia ciconia*), grivar (*Columba palumbus*).

ARSO od leta 2008 vodi elektronsko evidenco o škodi, ki jo na premoženju povzročijo živali zavarovanih vrst. Evidenca odškodninskih zahtevkov omogoča pripravo različnih analiz, pregledov in s tem večjega

razumevanja dejavnikov za nastanek škod in možnega načrtovanja ukrepov za preprečevanje nadaljnje škode na premoženju.

2. ŽIVALI ZAVAROVANIH VRST

2.1 Uveljavljanje pravice do izplačila odškodnine

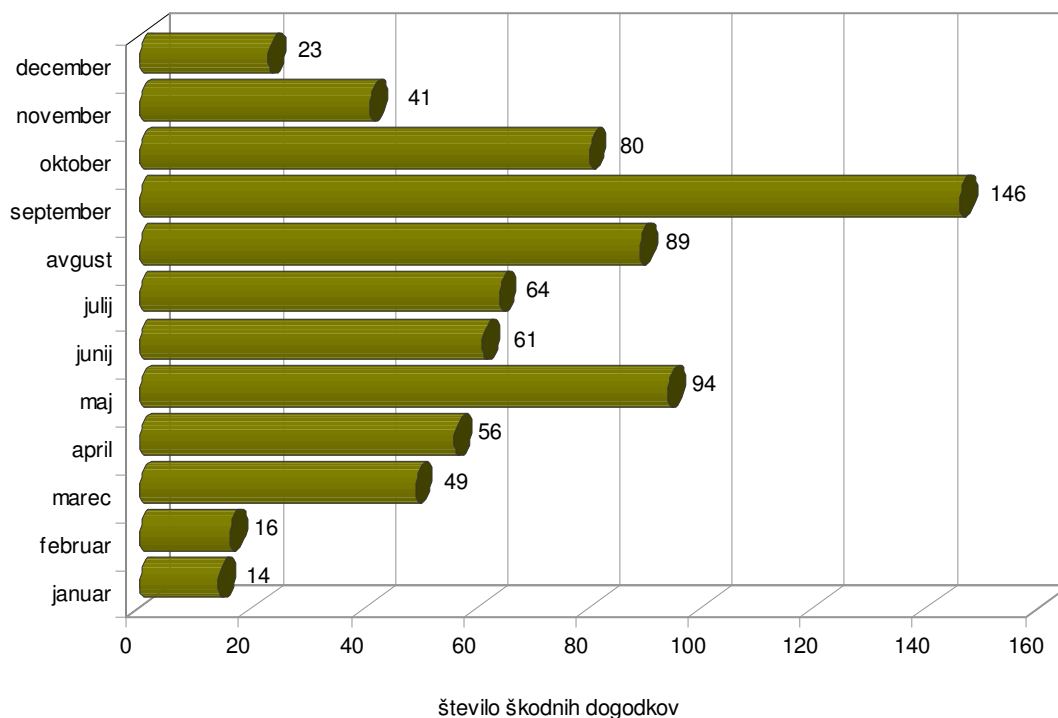
Na ARSO je bilo v letu 2013 obravnavanih 765 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali 759 škodnih dogodkov¹, v okviru katerih se je uveljavljala pravica do izplačila odškodnine za škodo, ki so jo povzročile živali 23 zavarovanih vrst. Zavrjenih je bilo 74 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali 74 škodnih dogodkov, in dodatnih 26 odškodninskih zahtevkov z istim številom škodnih dogodkov, za katere je bilo ugotovljeno, da povzročitelj škode ni bil prepoznan kot zavarovana živalska vrsta.

Za 665 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali 659 škodnih dogodkov, je bilo v celoti ali delno odobreno izplačilo odškodnine v skupni višini 311.332,25 EUR.

2.2 Časovni pregled nastanka škode

Škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst, so lastniki premoženja opazili predvsem v obdobju od avgusta do oktobra, pri čemer močno izstopa mesec september. Več škodnih dogodkov je bilo opaženih tudi v mesecu maju. Slika 1 predstavlja časovni okvir nastanka škode po mesecih v letu 2013. V analizo je vključenih 733 škodnih dogodkov. Poleg škodnih dogodkov katerih izplačilo odškodnine je bilo odobreno, so upoštevani tudi tisti, kjer je bilo izplačilo odškodnine zavrjeno hkrati pa je bil povzročitelj škode nedvoumno prepoznan.

Slika 1: Število opaženih škodnih dogodkov, ki so jih povzročile živali zavarovanih vrst.

¹ število odškodninskih zahtevkov ni vedno enako številu škodnih dogodkov saj je za en škodni dogodek lahko obravnavanih več odškodninskih zahtevkov.

2.3 Povzročitelji škode in odobrena finančna sredstva

Rjavi medved (*Ursus arctos*) je bil v letu 2013 kot povzročitelj škode na premoženju, za katerega je bilo odobreno izplačilo odškodnine, obravnavan v 364 škodnih dogodkih. Za izplačilo odškodnin za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) je bilo odobrenih 145.066,14 EUR, kar je razvidno iz preglednice 1. Volk (*Canis lupus*) je bil povzročitelj škode v 149 škodnih dogodkih, za izplačilo odškodnin je bilo odobrenih 89.246,18 EUR. Dihur (*Mustela putorius*) je povzročil za 4.388,50 EUR škode v 42 škodnih dogodkih. V 10 škodnih dogodkih je škodo povzročil šakal (*Canis aureus*). Vidra (*Lutra lutra*) je bila povzročiteljica škode v 2 škodnih dogodkih, višina odobrenih sredstev za povračilo škode je znašala 8.026,40 EUR.

Krokar (*Corvus corax*) je bil povzročitelj škode v 22 škodnih dogodkih, za izplačilo odškodnin je bilo odobrenih 13.229,81 EUR. Med ostalimi ptiči pevci so povzročili škodo: poljska vrana (*Corvus frugilegus*), kos (*Turdus merula*), velika sinica (*Parus major*), škorec (*Sturnus vulgaris*), lišček (*Carduelis carduelis*), črna vrana (*Corvus corone*) in domači vrabec (*Passer domesticus*), ki so v 14 škodnih dogodkih povzročili za 7.926,61 EUR škode. Kadar škodo povzročijo ptiči pevci, je zelo pogosto, da gre za več vrst, v evidenco se vnese prva, navedena v zapisniku, in taki primeri se upoštevajo kot 1 škodni dogodek.

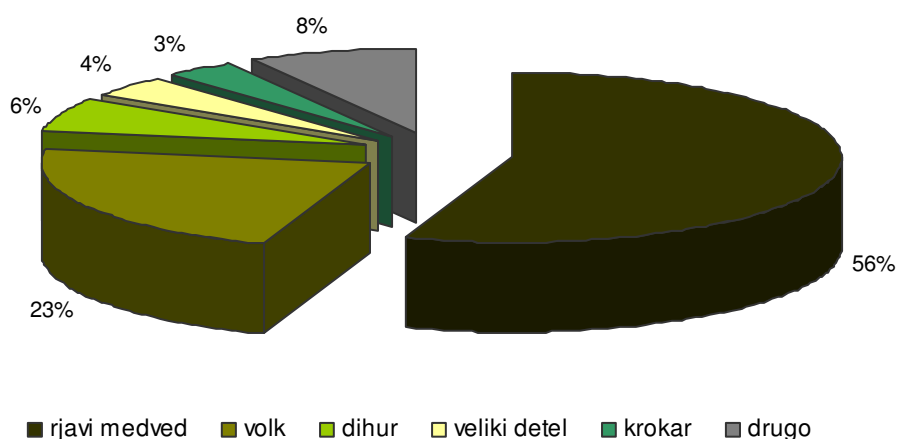
Med ujedami so škodo povzročili planinski orel (*Aquila chrysaetos*), ki je v 1 škodnem dogodku povzročil za 105,00 EUR škode, skobec (*Aquila nisus*), ki je v 1 škodnem dogodku povzročil za 119,35 EUR škode in kragulj (*Accipiter gentilis*), ki je bil povzročitelj škode v 8 škodnih dogodkih, vrednost škode znaša 223,64 EUR.

V 32 škodnih dogodkih so bili kot povzročitelji prepoznani detli in žolne. Veliki detel (*Dendocopos major*) je v 27 škodnih dogodkih povzročil za 35.678,81 EUR škode, zelena žolna (*Picus viridis*) v 4 škodnih dogodkih 2.722,65 EUR škode in črna žolna (*Dryocopus martius*) v 1 škodnem dogodku za 120,00 EUR škode.

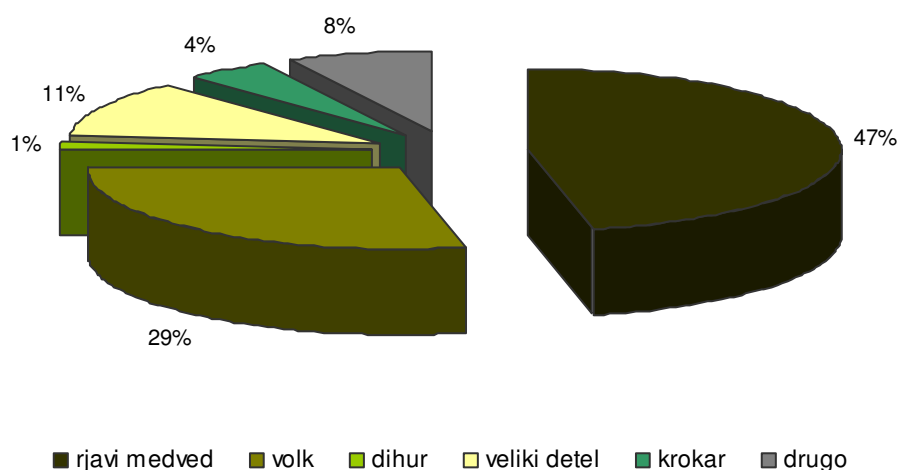
Preglednica 1: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst.

Zavarovana vrsta	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
rjavi medved	364	145.066,14
volk	149	89.246,18
dihur	42	4.388,50
veliki detel	27	35.678,81
krokar	22	13.229,81
šakal	10	2.154,75
bober	6	607,48
labod grbec	6	970,93
kragulj	8	223,64
zelena žolna	4	2.722,65
kos	4	4.442,47
velika sinica	3	237,81
poljska vrana	2	2.373,18
evropska vidra	2	8.026,40
škorec	2	600,06
skobec	1	119,35
planinski orel	1	105,00
lišček	1	64,53
črna vrana	1	203,64
črna žolna	1	120,00
divja mačka	1	95,00
mala podlasica	1	651,00
domači vrabec	1	4,92
Skupaj	659	311.332,25

Slika 2: Deleži škodnih dogodkov glede na najpogostejše povzročitelje škode.

Slika 3: Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na najpogostejše povzročitelje škode.

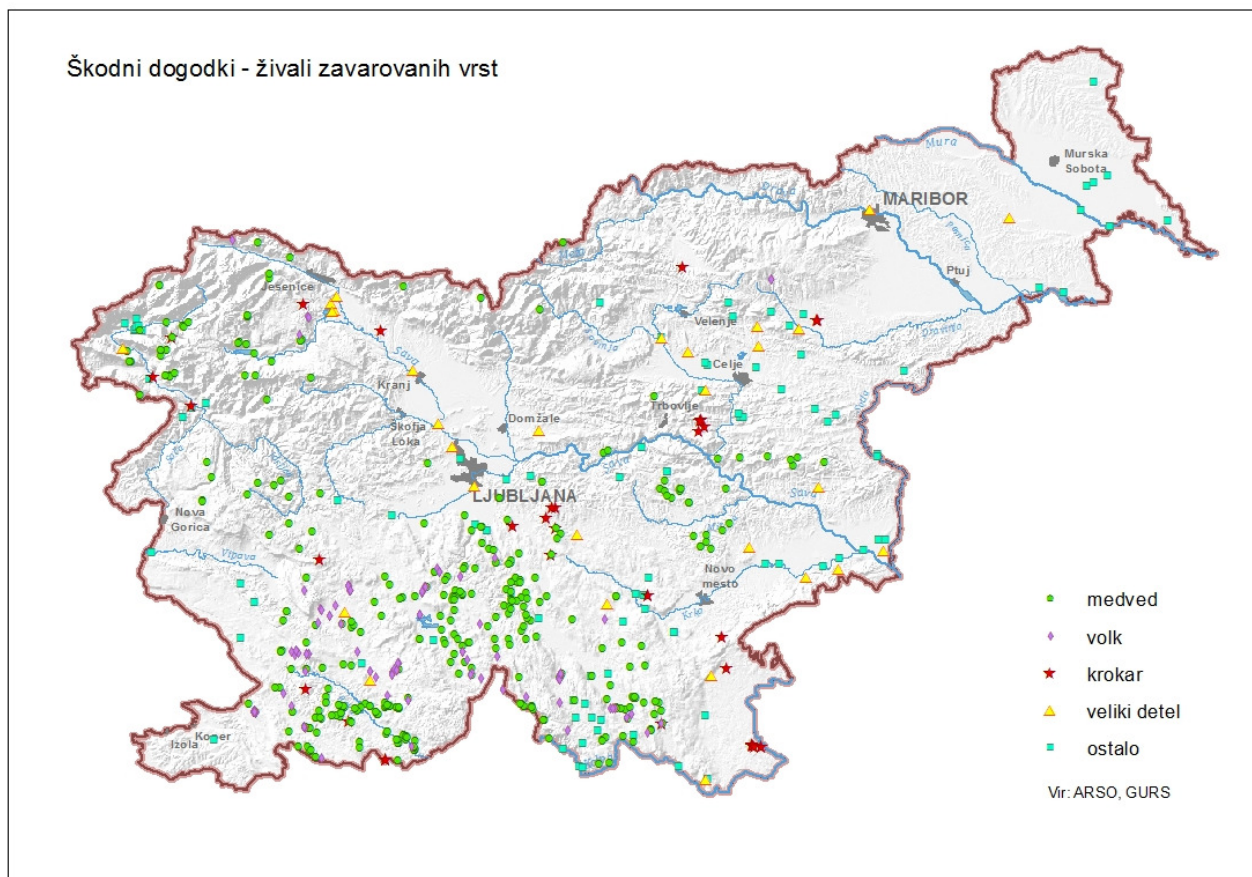

Največ škode sta v obravnavanem letu povzročila rjavi medved (*Ursus arctos*) in volk (*Canis lupus*), in sicer v 78 % škodnih dogodkov, za katere se je namenilo kar tri četrtine vseh finančnih sredstev. Dihur (*Mustela putorius*) je bil kot povzročitelj škode prepoznan v 6 % škodnih dogodkov. Za povračilo škode predvsem na perutnini pa je bilo izplačanih 1 % finančnih sredstev. Nizka vrednost je lahko posledica dejstva, da je bila škoda največkrat povzročena na kokoših, katerih ocenjena vrednost, določena v Lestvici za ocenjevanje škode, ki jo povzročijo zavarovane vrste - 2008, je nizka. V 4 % škodnih dogodkov je bil kot povzročitelj škode obravnavan veliki detel (*Dendrocopos major*). V teh primerih je škoda običajno povzročena na zgradbah (fasade, ostrešja), kjer so odškodninski zahtevki pogosto visoki, zato je bilo za povračilo škode odobrenih kar 11 % vseh finančnih sredstev. Deleži škodnih dogodkov in deleži odobrenih finančnih sredstev glede na najpogostejše povzročitelje škode so predstavljeni na sliki 2 in 3.

2.4 Območje nastanka škode

Slika 4 prikazuje lokacije 732 škodnih dogodkov, kjer je bila povzročena škoda. To so škodni dogodki, za katere je bilo izplačilo odškodnine odobreno, kakor tudi tisti, kjer je bilo izplačilo odškodnine zavrnjeno hkrati pa je bil povzročitelj škode nedvoumno prepoznan. Pri 1 škodnem dogodku koordinate niso bile določene, zato prikaz na karti ni bil mogoč.

Slika 4: Škodni dogodki glede na območje nastanka škode.

2.5 Premoženje, na katerem je nastala škoda

V primeru, da je škoda nastala na več kot enem področju (npr. drobnica, kopitarji), je škodni dogodek upoštevan tolikokrat, kot je področij, na katerih je škoda nastala.

Živali zavarovanih vrst so najpogosteje povzročile škodo na drobnici, in sicer je bilo za 286 škodnih dogodkov odobrenih 135.365,60 EUR. Tudi v drugih evropskih državah imajo večjo škodo na drobnici na območjih, kjer živijo velike zveri in se izvaja reja drobnice (Vir: Škode od volkov v Sloveniji; Projekt LIFE+SloWolf).

Na področju čebelarstva je bilo za 61 škodnih dogodkov odobrenih 35.723,39 EUR. Na področju poljedelstva (žita, industrijske rastline in krmne rastline) je bilo odobreno izplačilo odškodnine za 38 škodnih dogodkov, v višini 15.890,79 EUR. V 36 škodnih dogodkih je bila škoda povzročena na govedu, za kar je bilo odobreno 25.351,00 EUR. Na področju sadjarstva je bilo v 67 škodnih dogodkih uničenih in poškodovanih za 17.459,38 EUR sadnih dreves in sadja. Za 43 škodnih dogodkov, v katerih so bile uničene bale travne silaže, je bilo izplačanih 6.695,04 EUR, za 52 škodnih dogodkov na področju perutnine pa 4.372,04 EUR.

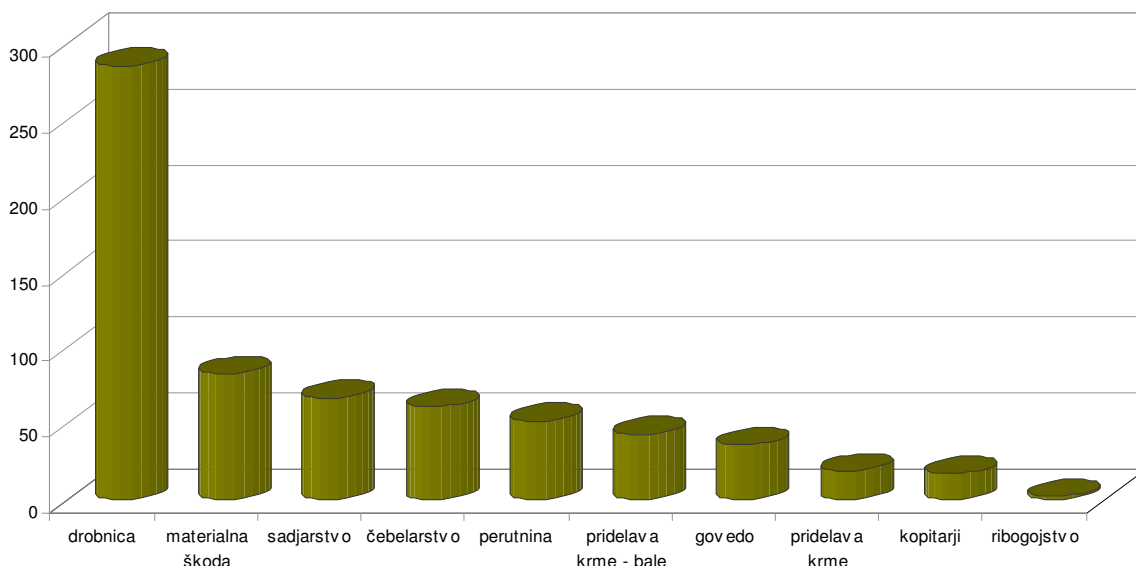
V posameznih primerih je bila škoda povzročena na področju vinogradništva in zelenjadarstva, prav tako so v 2 škodnih dogodkih nastali veterinarski stroški.

Pri 83 škodnih dogodkih je nastala tudi druga materialna škoda², za katero je bilo izplačanih 45.533,10 EUR. Navedeni podatki so predstavljeni v preglednici 2, v ta del analize so vključeni škodni dogodki, za katere je bilo izplačilo odškodnine v celoti ali delno odobreno.

Preglednica 2: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst glede na vrsto premoženja.

Vrsta premoženja	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
drobnica	286	135.365,60
materialna škoda	83	45.533,10
čebelarstvo	61	35.723,39
govedo	36	25.351,00
sadjarstvo	67	17.459,38
kopitarji	17	15.365,52
pridelava krme	19	11.801,72
ribogojstvo	2	8.026,40
pridelava krme - bale	43	6.695,04
perutnina	52	4.372,04
poljedelstvo	19	4.089,07
vinogradništvo	3	951,81
veterinarski stroški	2	421,31
zelenjadarstvo	3	176,87
Skupaj	693	311.332,25

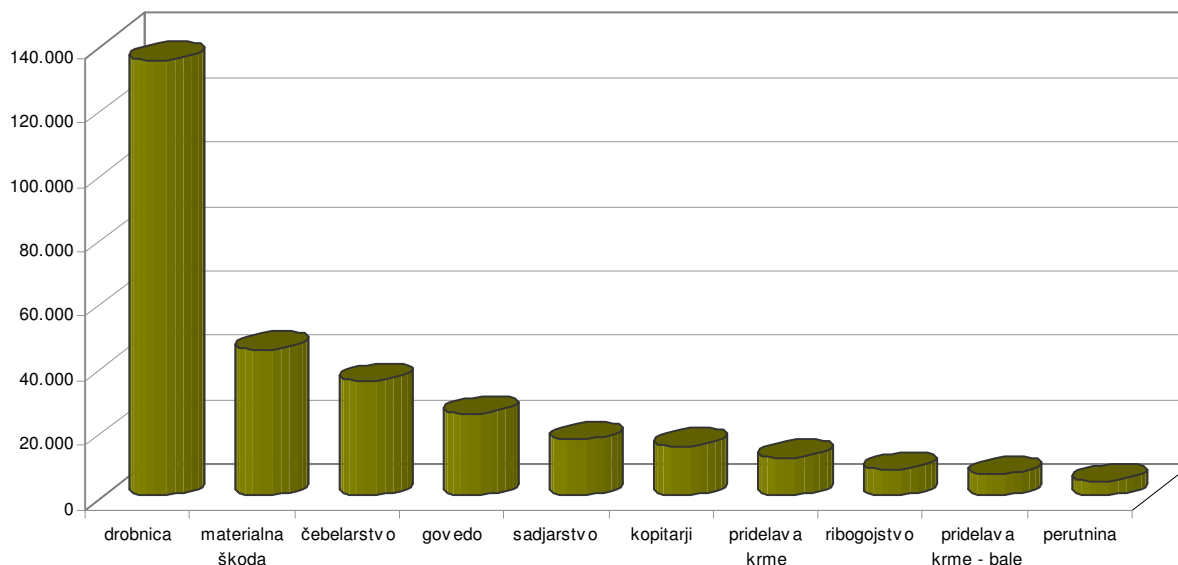
Slika 5: Število škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja.

Največ škodnih dogodkov je bilo povzročenih na drobnici (ovce, koze), in sicer 41 % vseh škodnih dogodkov, kar je razvidno iz slike 7, ki predstavlja deleže škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja, na katerem je škoda nastala. Za izplačilo odškodnin za škodo, ki je bila povzročena na drobnici, je bilo prav tako namenjenih največ finančnih sredstev, in sicer dobrih 43 %. Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na vrsto premoženja, na katerem je škoda nastala, so predstavljeni na sliki 8.

² Duga materialna škoda med drugim vključuje: delovno uro, škodo na stanovanjskih in gospodarskih objektih, škodo na osebnih in gospodarskih vozilih, krmilnicah ter drugo škodo na rastlinskih pridelkih in živalih, ki ni opredeljena v Lestvici za ocenjevanje škode, ki jo povzročijo zavarovane živali.

Slika 6: Odobrena finančna sredstva glede na vrsto premoženja v EUR.

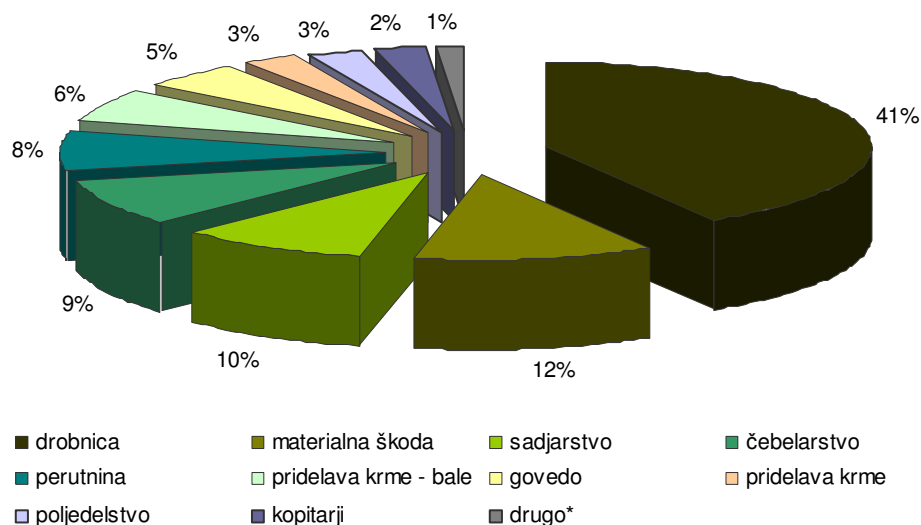
Za drugo materialno škodo, ki predstavlja 12 % vseh škodnih dogodkov, je bilo namenjenih 15 % finančnih sredstev. Sledijo škodni dogodki na področju sadjarstva, ti so nastali v 10 %, za odškodnine je bilo porabljenih le 6 % finančnih sredstev. Na področju čebelarstva (škoda na čebelnjakih, uničeni panji, čebelje družine, med) so škodni dogodki nastali v nekaj manj kot 9 % in zanje je bilo namenjenih dobrih 11 % finančnih sredstev.

Na področju poljedelstva (žita, industrijske rastline in krmne rastline) je bilo za 6 % škodnih dogodkov namenjenih 5 % finančnih sredstev. Na področju pridelave krme gre za škodo, ki je nastala na balah travne silaže in predstavlja 6 % škodnih dogodkov, za izplačilo odškodnin je bilo odobrenih le 2 % finančnih sredstev.

5 % škodnih dogodkov je nastalo na področju goveda in le 2 % na področju kopitarjev. Za izplačilo odškodnin, ki je bila povzročena na področju goveda, je bilo namenjenih 8 % finančnih sredstev, medtem ko za področje kopitarjev 5 %.

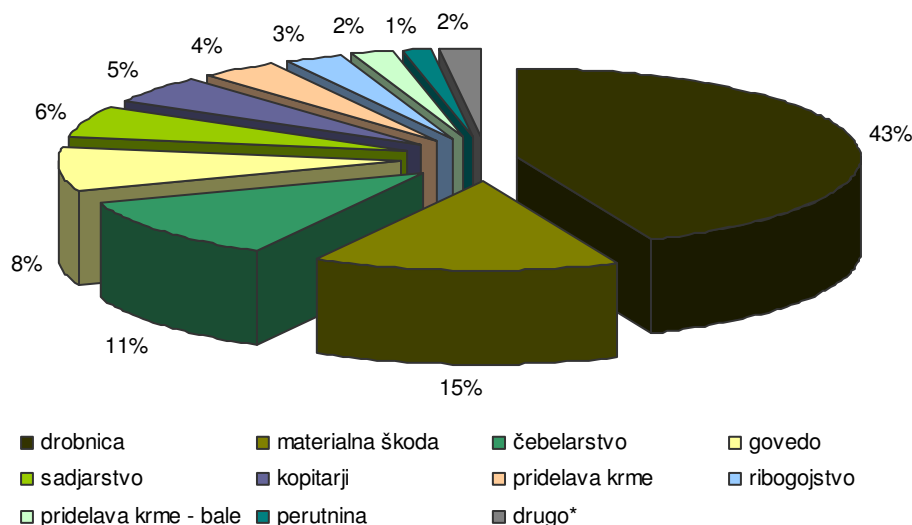
Za škodo, ki je bila v povzročena na perutnini, je bilo za 8 % škodnih dogodkov namenjenih le 1 % finančnih sredstev, nasprotno je bilo za področje ribogojstva, ki predstavlja manj kot 0,5 % škodnih dogodkov namenjenih kar 3 % vseh finančnih sredstev.

Slika 7: Deleži škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja.

*drugo: vinogradništvo, zelenjadarstvo, ribogojstvo in veterinarski stroški

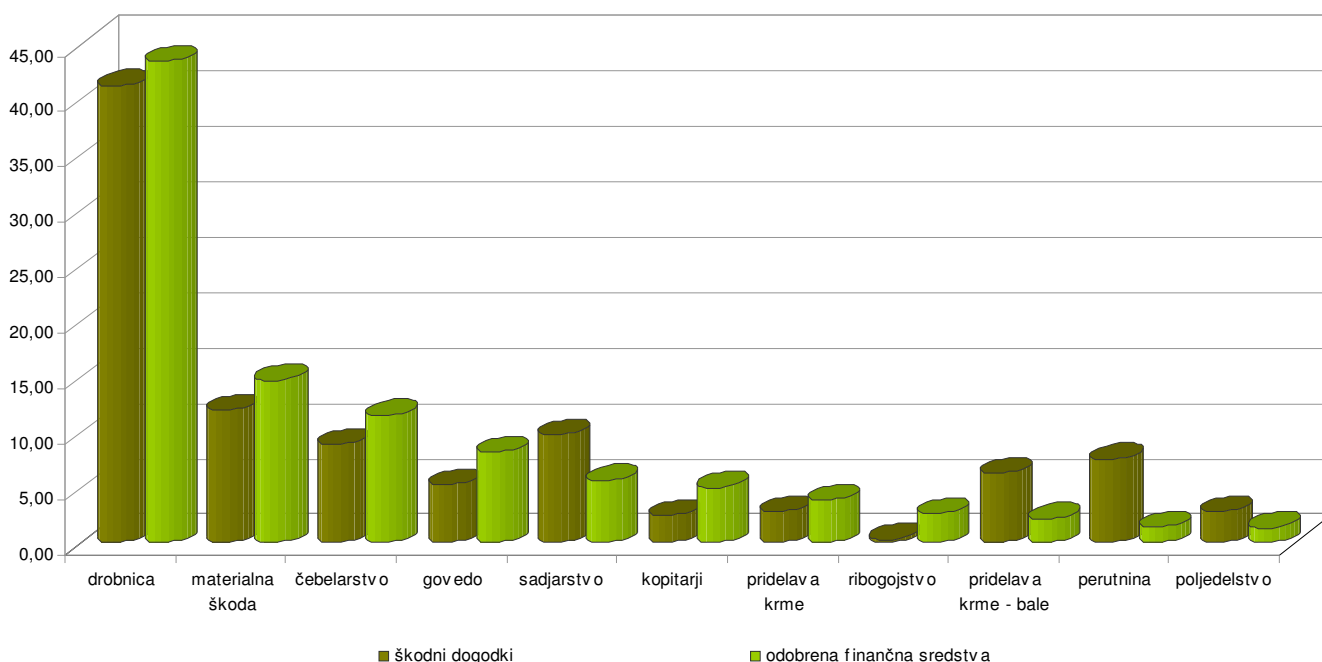
Slika 8: Deleži odobrenih finančnih sredstev glede na vrsto premoženja.

*drugo: poljedelstvo, vinogradništvo, zelenjadarstvo in veterinarski stroški

Slika 9 predstavlja delež škodnih dogodkov glede na vrsto premoženja, na katerem so živali zavarovanih vrst povzročile škodo v primerjavi z deležem odobrenih finančnih sredstev, ki so bila namenjena za izplačilo odškodnin, prav tako po vrstah premoženja. Na posameznih vrstah premoženja je vidna razlika med deležem škodnih dogodkov in deležem odobrenih finančnih sredstev, in sicer predvsem na področju sadjarstva, pridelave krme – bale in perutnine, kjer je delež škodnih dogodkov visok v primerjavi z nizkim deležem izplačanih sredstev. Na sadnem drevju, perutnini in balah travne silaže je škoda povzročena zelo pogosto vendar največkrat v manjšem obsegu, prav tako je višina odškodnine na enoto razmeroma nizka. Ravno nasprotno je na področju materialne škode, čebelarstva, goveda, kopitarjev in ribogojstva, kjer je razlika med deležem škodnih dogodkov in deležem odobrenih finančnih sredstev od 2 - 3 odstotna v prid slednjim. Razlog za višji delež izplačanih finančnih sredstev je med drugim višina odškodnine na enoto, ki je razmeroma visoka. V primeru ribogojstva pa gre za izredna škodna dogodka. Škodo v večjem obsegu je povzročila evropska vidra (*Lutra lutra*) na 3.160 kg krapih.

Slika 9: Delež škodnih dogodkov v primerjavi z deležem odobrenih finančnih sredstev - odškodnine za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst.

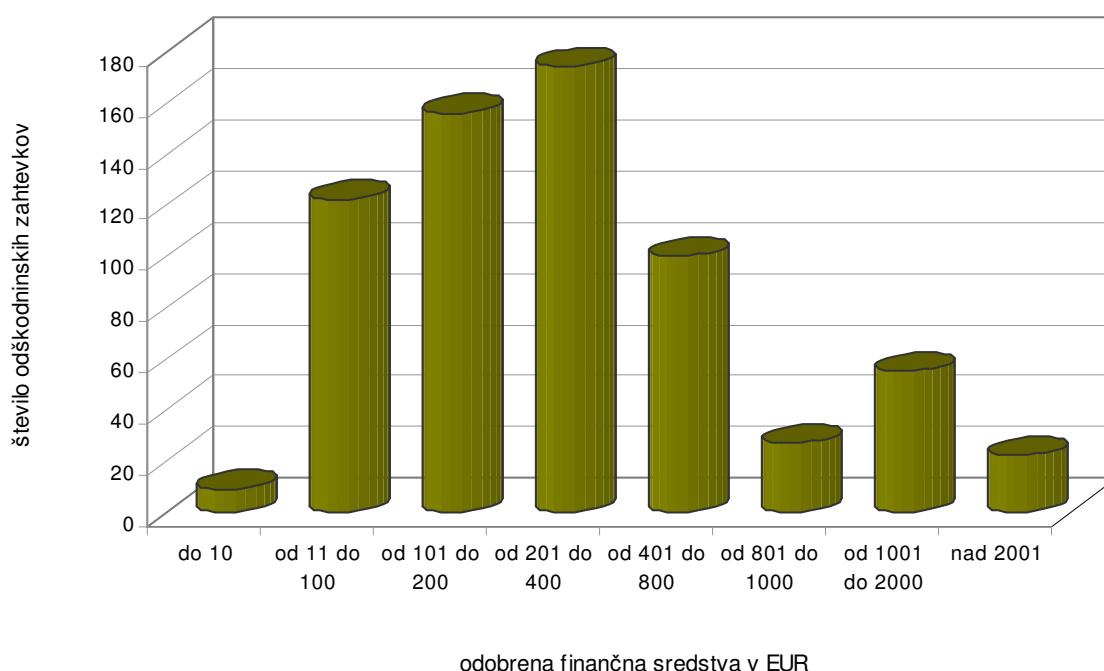

2.6 Višina odškodnin

Najnižja izplačana odškodnina za škodo, ki so jo povzročile živali zavarovanih vrst, je v letu 2013, znašala 4,92 EUR. Škodo so povzročili domači vrabci (*Passer domesticus*), ki so uničili 40 kg koruze v zrnju. Najvišja izplačana odškodnina v obravnavanem obdobju je znašala 7.739,46 EUR. V tem primeru je šlo za škodni dogodek, kjer je škodo povzročil veliki detel (*Dendocopos major*) na fasadi stanovanjske hiše.

Na sliki 10 je predstavljen finančni okvir odškodninskih zahtevkov, za katere je bilo izplačilo odškodnine odobreno. V analizo je bilo vključenih 665 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali 659 škodnih dogodkov. V 22 % odškodninskih zahtevkih je bila odobrena višina odškodnine nižja ali enaka 100,00 EUR, v 47 % pa v razponu od 101,00 do 400,00 EUR. V 17 % odškodninskih zahtevkih je bila odobrena višina odškodnine v razponu od 400,00 do 800,00 EUR in v 3 % nad 2.001,00 EUR.

Slika 10: Število odškodninskih zahtevkov glede na višino odobrenih finančnih sredstev.

2.7 Zavrjeni odškodninski zahtevki

V kolikor je v postopku reševanja odškodninskega zahtevka ugotovljeno, da v obravnavanem primeru niso izpolnjeni vsi zakonsko določeni pogoji za izplačilo odškodnine po 93. členu ZON, se odškodninski zahtevki zavrne.

V letu 2013 je bilo med vsemi odškodninskimi zahtevki, kjer je bil povzročitelj škode nedvoumno prepoznan, zavrjenih 74 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali 74 škodnih dogodkov. Razloga za zavrnitev sta bila nezavarovanje drobnice v skladu s Pravilnikom o primernih načinih varovanja premoženja in vrstah ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju (Uradni list RS, št. 74/05) in nepravočasna prijava škodnega dogodka v skladu z Zakonom o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 - odl. US, 17/08 in 46/14-ZON-C).

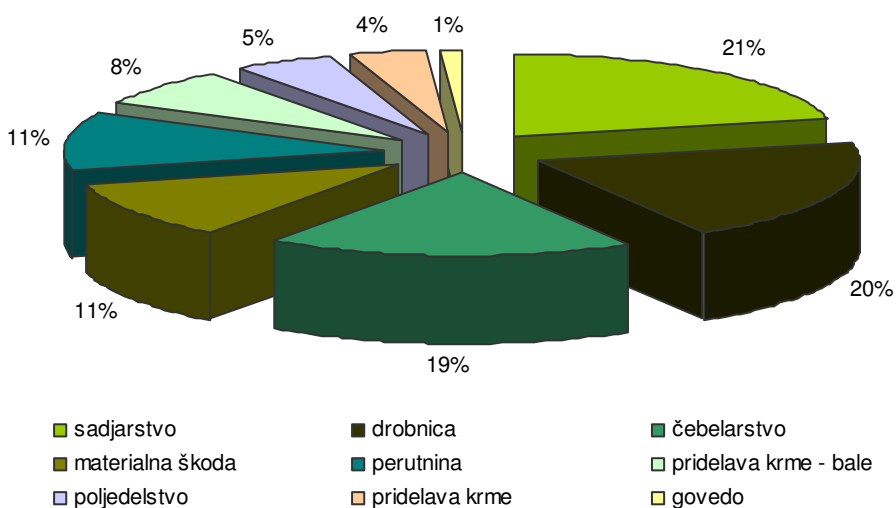
Preglednica 3: Število zavrženih in vloženih odškodninskih zahtevkov glede na povzročitelja škode.

Zavarovana vrsta	Število vloženih odškodninskih zahtevkov	Število zavrženih odškodninskih zahtevkov
rjavi medved	409	44
krokar	35	13
kragulj	16	8
veliki detel	30	3
poljska vrana	4	2
volk	155	1
bober	7	1
labod grbec	7	1
dihur	43	1
Skupaj	739	74

77 % zavrženih odškodninskih zahtevkov je vključevalo le dve zavarovani vrsti. Iz preglednice 3 je razvidno, da je bilo največ odškodninskih zahtevkov zavrženih za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*), in sicer 44. S 13 zavrnitvami sledi krokar (*Corvus corax*), 8 odškodninskih zahtevkov je bilo zavrženih za škodo, ki jo je povzročil kragulj (*Accipiter gentilis*) in 3 za škodo, ki jo je povzročil veliki detel (*Dendrocopos major*).

Med vsemi odškodninskimi zahtevki, kjer je bil kot povzročitelj prepoznani rjavi medved (*Ursus arctos*) delež zavrženih odškodninskih zahtevkov znaša slabih 11 %. V primerih, kjer je bil kot povzročitelj prepoznani krokar (*Corvus corax*) je bilo zavrženih dobra tretjina odškodninskih zahtevkov. Med vsemi odškodninskimi zahtevki, kjer je bil kot povzročitelj prepoznani kragulj (*Accipiter gentilis*) delež zavrženih znaša 50 % in kjer je bil kot povzročitelj prepoznani veliki detel (*Dendrocopos major*) 10 %.

Slika 11: Delež zavrženih odškodninskih zahtevkov glede na vrsto premoženja.

Glede na vrsto premoženja je bilo največ odškodninskih zahtevkov zavrženih na področju sadjarstva (21 %), in sicer za škodo, ki jo je v sadovnjakih povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*). Sledijo zavrnitve za škodo, ki je bila povzročena na drobnici, kjer delež znaša 20 %. Na področju čebelarstva je bilo zavrženih 19 % odškodninskih zahtevkov. Pri drugi materialni škodi in perutnini je bilo zavrženih po 11 % odškodninskih zahtevkov.

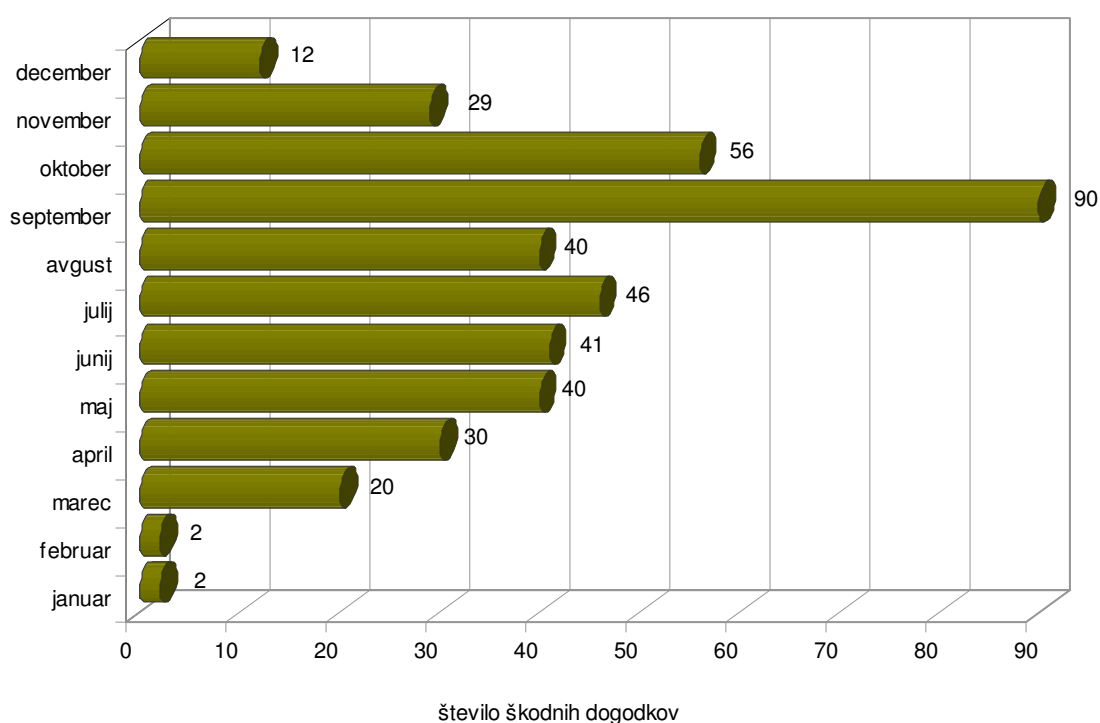
3. RJAVI MEDVED (*Ursus arctos*)

Rjavi medved (*Ursus arctos*) je bil v letu 2013 obravnavan kot povzročitelj škode v 409 vloženih odškodninskih zahtevkih, ki so vključevali 408 škodnih dogodkov. Pri reševanju odškodninskih zahtevkov je bilo v celoti ali delno ugodno rešenih 365 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali 364 škodnih dogodkov. Zavrženih je bilo 44 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali isto število škodnih dogodkov. Za izplačilo odškodnine je bilo odobrenih 145.066,14 EUR finančnih sredstev.

3.1 Časovni pregled nastanka škode

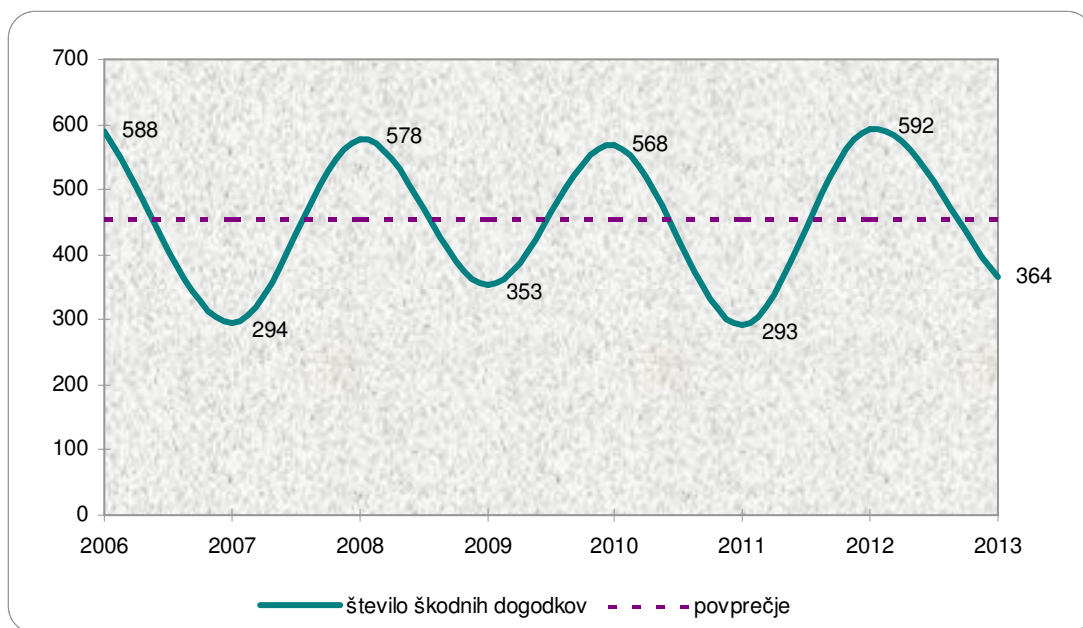
Škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) so lastniki premoženja opazili predvsem v septembru in oktobru. Slika 12 predstavlja časovni okvir nastanka škode po mesecih v letu 2013. V analizo so vključeni škodni dogodki, za katere je bila odškodnina odobrena ali zavržena, in sicer 408 škodnih dogodkov.

Slika 12: Število opaženih škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*).

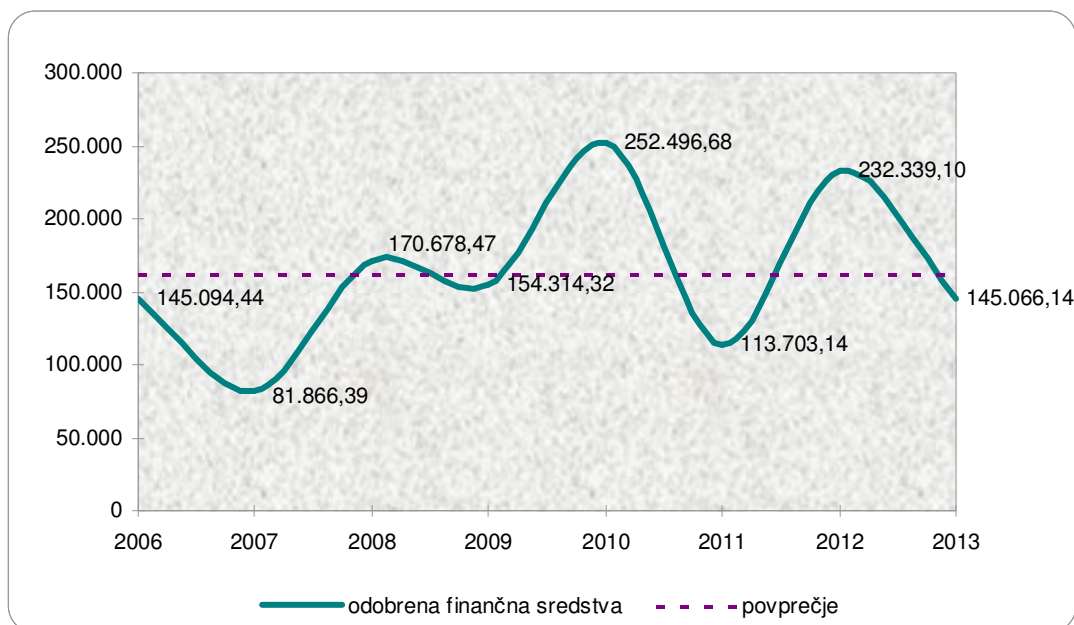
V obdobju od leta 2006 do leta 2013 se kaže ustaljeni trend škodnih dogodkov, ki niha, med nekaj sto škodnih dogodkov, od 300 do 500 letno, kar je razvidno iz slike 13. V letu 2006 je bil rjavi medved (*Ursus arctos*) kot povzročitelj škode prepoznani v 588 škodnih dogodkih. Naslednje leto se je število škodnih dogodkov prepolovilo in nasprotno v letu 2008 zopet povečalo za skoraj 50 %. V letu 2009 je bil zabeležen ponovni padec za skoraj 40 % in prav tolikšna porast v letu 2010. Leta 2011 se je število škodnih dogodkov zopet približalo ravni iz leta 2007 in v letu 2012 doseglo rekordno raven, ko je rjavi medved (*Ursus arctos*) škodo povzročil 592 krat. V letu 2013 se je trend nadaljeval, saj je število škodnih dogodkov zopet padlo pod povprečje. Razlog za nihanje med leti je predvsem v količini hrane, ki jo medvedi lahko najdejo v naravi. V letih 2008, 2010 in 2012 je bil gozdni obrod slab (malo naravne hrane), zato je bil pritisk medvedov po iskanju hrane na obdelovalne površine (polja, vrtovi, sadovnjaki) bistveno večje kot leto poprej, medtem, ko je bilo v letih 2007, 2009, 2011 in 2013 ravno obratno.

Slika 13: Število škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) v obdobju od leta 2006 do 2013.

Podobna nihanja, predstavljena na sliki 14, so opazna pri odobrenih finančnih sredstvih. Najmanj sredstev, ki so bila namenjena za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*), je bilo izplačanih leta 2007 in 2011. Odobrena sredstva so rekordno raven dosegla leta 2010 v višini skoraj 70 % v primerjavi z letom 2007. Podobno je bilo leta 2012, ko so se odobrena finančna sredstva v primerjavi z letom 2011 povečala za malce več kot polovico. V letu 2013 je bila višina izplačanih sredstev, ki so bila namenjena za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) zopet pod povprečjem in je znašala 145.066,14 EUR.

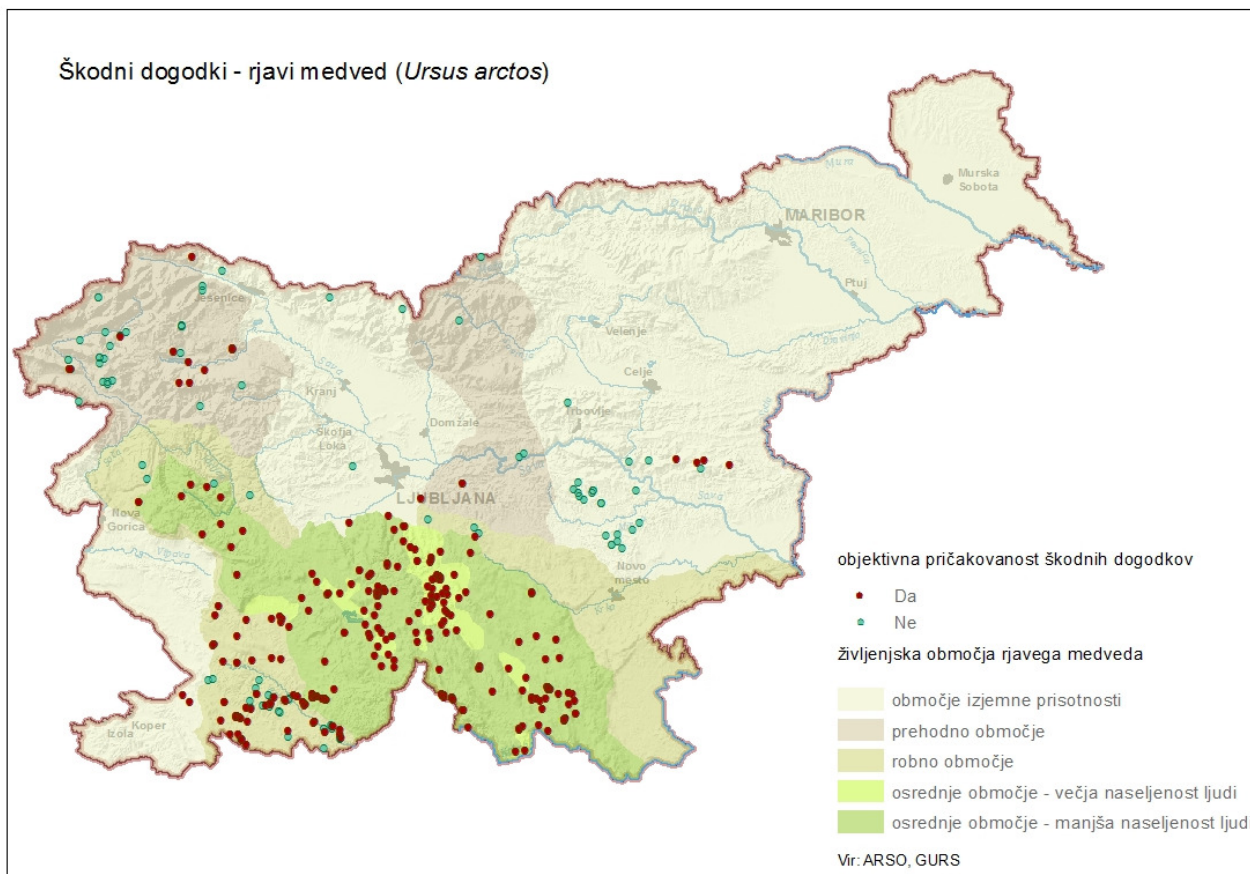
Slika 14: Odobrena finančna sredstva za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) v obdobju od leta 2006 do 2013.

3.2 Območje nastanka škode

Slika 15 prikazuje lokacije 407 škodnih dogodkov, kjer je bila povzročena škoda glede na življenjsko območje rjavega medveda, določena v Strategiji upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos*) v Sloveniji (sprejeta na seji Vlade Republike Slovenije dne 24. 1. 2002). V analizo so vključeni škodni dogodki, za katere je bilo izplačilo odškodnine odobreno ali zavrnjeno, brez 1 škodnega dogodka, kjer koordinate niso bile določene, zato prikaz na karti ni bil mogoč.

Slika 15: Škodni dogodki, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*).

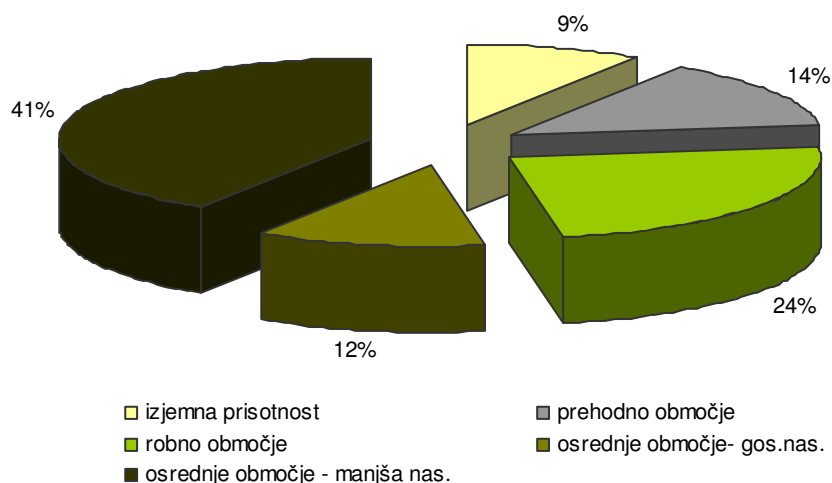
Rjavi medved (*Ursus arctos*) je v osrednjem območju življenjskega prostora, kjer je škoda objektivno pričakovana³, povzročil 215 škodnih dogodkov, kar predstavlja 53 % vseh škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*). V območju manjše naseljenosti ljudi znotraj osrednjega območja je povzročil 166 škodnih dogodkov, kar predstavlja 41 %, v območju gostejše naseljenosti ljudi znotraj osrednjega območja pa 49 škodnih dogodkov, kar predstavlja 12 %.

V robnem območju je rjavi medved (*Ursus arctos*) povzročil 99 škodnih dogodkov, kar predstavlja dobrih 24 % škodnih dogodkov. Iz slike 15 je razvidno, da je bila škoda največkrat povzročena v Z polovici Slovenije, in sicer Primorsko – notranjski in Obalno – kraški statistični regiji.

V prehodnem območju je rjavi medved (*Ursus arctos*) na premoženju povzročil škodo 56 krat, najpogosteje na območju Julijskih Alp, kar predstavlja skoraj 14 % vseh škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*), v območju izjemne prisotnosti pa 37 krat, najpogosteje v okolici Sevnice, kar predstavlja 9 % škodnih dogodkov. Škoda največkrat ni bila objektivno pričakovana, kar pomeni, da je v zadnjih treh letih rjavi medved (*Ursus arctos*) škodo povzročil največ 2 krat.

³ Nastanek škode je v skladu z drugo alinejo prvega odstavka 2. člena Pravilnika objektivno pričakovan, če je znano, da je v neposredni okolici premoženja, ki je enaka življenjskemu prostoru zavarovane živali, v obdobju zadnjih treh let že najmanj dvakrat prišlo do nastopa škodnega dogodka. V skladu s 3. alinejo istega člena je življenjski prostor velikih zveri območje, ki je s predpisom, ki ureja ekološko pomembna območja, določeno za osrednji življenjski prostor velikih zveri.

Slika 16: Deleži škodnih dogodkov, ki jih je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*) glede na življenjsko območja rjavega medveda.

3.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda

Preglednica 4: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*).

Rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>)	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
drobnica	141	56.556,75
sadjarstvo	59	12.756,95
čebelarstvo	58	33.206,19
materialna škoda	43	5.906,69
pridelava krme - bale	38	5.862,62
govedo	20	15.985,00
kopitarji	12	12.465,52
pridelava krme	11	1.441,95
poljedelstvo	5	324,89
veterinarski stroški	2	421,31
zelenjadarstvo	2	96,87
perutnina	1	41,4
Skupaj	392	145.066,14

Iz preglednice 4 je razvidno, da je rjavi medved (*Ursus arctos*) v 141 škodnih dogodkih povzročil škodo na drobnici, kar predstavlja 36 % vseh škodnih dogodkov, v katerih je bil povzročitelj škode rjavi medved (*Ursus arctos*). Poškodovanih oziroma največkrat pokončanih je bilo 367 živali, in sicer 98 jagnjet, 245 ovc, 8 ovnov, 4 kozlički in 12 koz. Za povračilo škode na drobnici je bilo namenjenih največ finančnih sredstev, to je 56.556,75 EUR, kar predstavlja 39 % finančnih sredstev, ki so bila namenjena za povračilo škode, v katerih je bil povzročitelj škode rjavi medved (*Ursus arctos*).

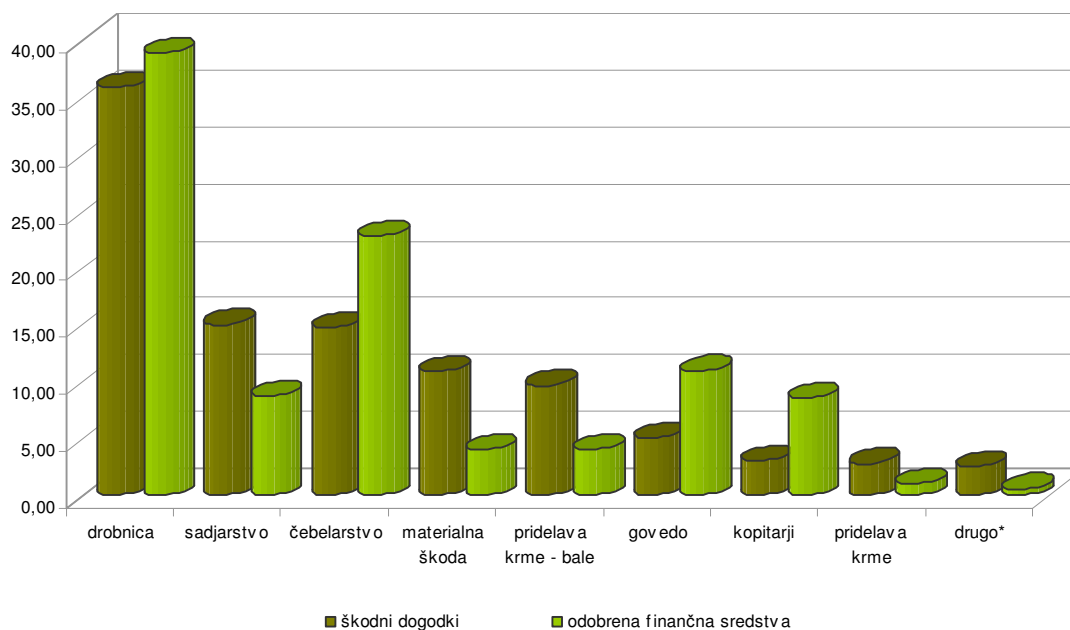
Na področju sadjarstva je bila škoda povzročena 59 krat, na področju čebelarstva (škoda na čebelnjakih, uničeni panji, čebelje družine, med) pa 58 krat, kar predstavlja po 15 % vseh škodnih dogodkov, v katerih je bil rjavi medved (*Ursus arctos*) prepoznani kot povzročitelj škode. Za povračilo škode, ki je bila povzročena na področju sadjarstva, je bilo namenjenih 9 % finančnih sredstev, medtem ko za področje čebelarstva kar 23 %.

Dobrih 11 % finančnih sredstev je bilo namenjenih za povračilo škode, ki je nastala na govedu in 9 % za škodo, ki je nastala na kopitarjih. Rjavi medved (*Ursus arctos*) je namreč škodo na govedu povzročil 20 krat, kar predstavlja 5 % škodnih dogodkov in na kopitarjih 12 krat, kar predstavlja 3 % škodnih dogodkov.

Bale travne silaže so bile poškodovane v 38 oziroma v 10 % škodnih dogodkih, za katere se je namenilo 5.862,62 EUR oziroma 4 % finančnih sredstev. Prav toliko finančnih sredstev se je namenilo za razno materialno škodo, kjer je sicer nastalo 43 oziroma 11 % škodnih dogodkov.

Iz slike 17 je razvidno, da škodni dogodki glede na vrsto premoženja, na katerem je rjavi medved (*Ursus arctos*) povzročil škodo, na večini vrstah premoženja niso premo sorazmerni z odobrenimi finančnimi sredstvi, ki so bila namenjena za izplačilo odškodnin. Pri razni materialni škodi, na sadnem drevju in balah travne silaže, rjavi medved (*Ursus arctos*) največkrat povzroči škodo v manjšem obsegu hkrati je višina odškodnine na enoto razmeroma nizka, zato je delež odobrenih izplačanih sredstev v primerjavi z deležem škodnih dogodkov nizek. Na področju čebelarstva, goveda in kopitarjev je ravno obratno, in sicer je delež odobrenih izplačanih sredstev v primerjavi z deležem škodnih dogodkov visok. Rjavi medved (*Ursus arctos*) namreč v enem škodnem dogodku pogosto pokonča ali poškoduje več živali oziroma panjev, torej povzroči škodo v večjem obsegu. Prav tako je tudi višina odškodnine na posamezno ovco, kozo, kravo, osla itd. razmeroma visoka.

Slika 17: Delež škodnih dogodkov v primerjavi z deležem odobrenih finančnih sredstev - odškodnine za škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*).

*drugo: poljedelstvo, zelenjadarstvo, perutnina, veterinarski stroški

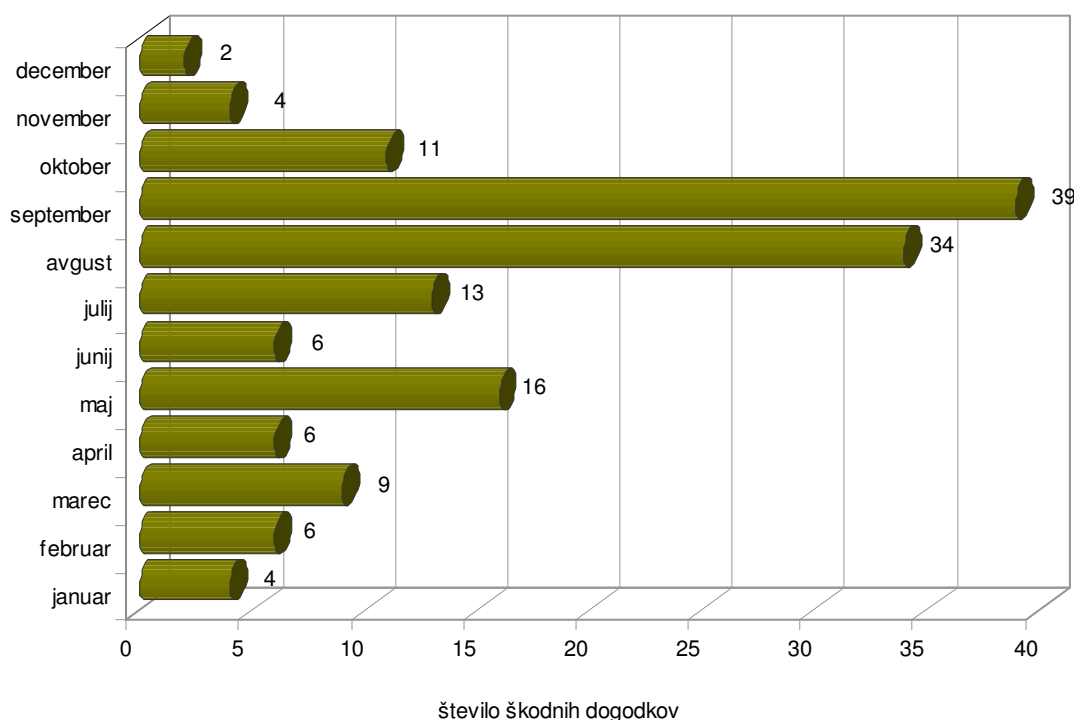
4. VOLK (*Canis lupus*)

Volk (*Canis lupus*) je bil v letu 2013 obravnavan kot povzročitelj škode v 155 odškodninskih zahtevkih, ki so vključevali 150 škodnih dogodkov. V celoti ali delno ugodno rešenih je bilo 154 odškodninskih zahtevkov oziroma 149 škodnih dogodkov. Zavrnjen je bil 1 odškodninski zahtevek oziroma 1 škodni dogodek. Za izplačilo odškodnine je bilo odobrenih 89.246,18 EUR.

4.1 Časovni pregled nastanka škode

Škodo, ki jo je povzročil volk (*Canis lupus*) so lastniki premoženja opazili predvsem v avgustu in septembru, izstopa še mesec maj. Slika 18 predstavlja časovni okvir nastanka škode po mesecih v letu 2013. V analizo so vključeni škodni dogodki, za katere je bila odškodnina odobrena ali zavrnjena, in sicer 150 škodnih dogodkov.

Slika 18: Število opaženih škodnih dogodkov, ki jih je povzročil volk (*Canis lupus*).

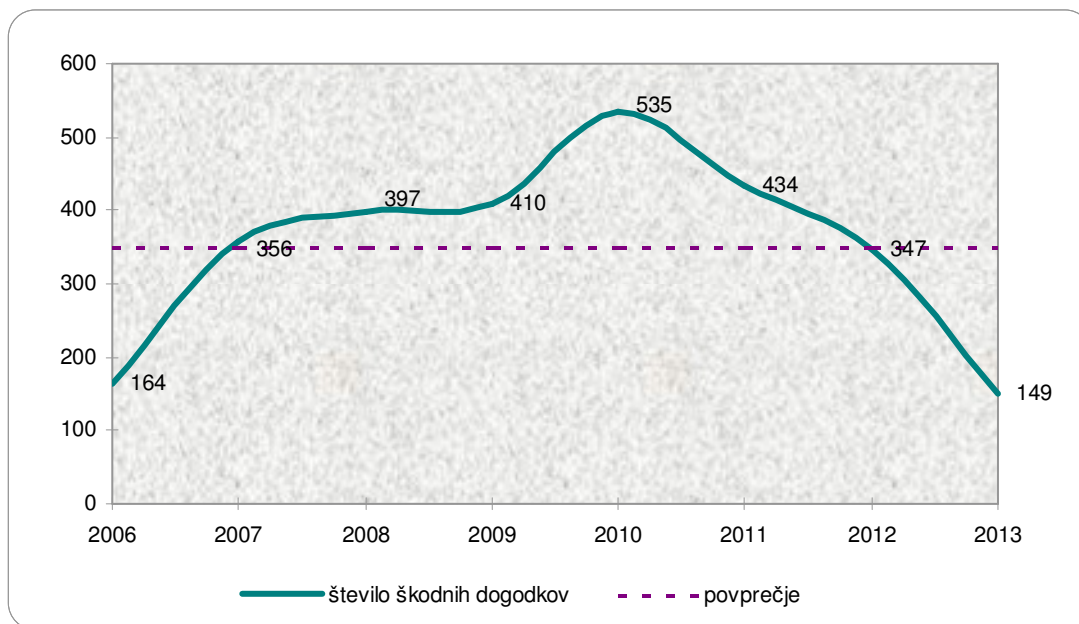

V obdobju od leta 2006 do leta 2010 je število škodnih dogodkov, ki jih je povzročil volk (*Canis lupus*) vidno naraščalo, kar je razvidno iz slike 19. Velik porast je opazen predvsem v letu 2007 in 2010, ko je število škodnih dogodkov doseglo višek in se je v primerjavi s prejšnjim letom, torej 2009, povečalo za 20 %. Po letu 2010 je nato zabeležen padec števila škodnih dogodkov. V letu 2012 je bil tako volk (*Canis lupus*) kot povzročitelj škode prepoznani v 347 škodnih dogodkih, kar je 35 % manj kot pa leta 2010. Trend padanja števila škodnih dogodkov se v letu 2013 nadaljuje. V primerjavi z letom poprej se je število škodnih dogodkov več kot prepopolnilo in v obravnavanem obdobju doseglo najnižjo raven.

Iz poročila Škode od volkov v Sloveniji (analiza izdelana v okviru projekta Life+ SloWolf, 2010) izhaja, da kljub očitno naraščajočemu trendu pojavljanja škodnih dogodkov do leta 2010, njihovega porasta ne moremo pripisati izključno porastu številčnosti volkov. Ovčjereja kot ena izmed najhitreje rastočih kmetijskih panog v Sloveniji nedvomno pripomore tudi k povečevanju števila škodnih primerov, predvsem na slabo zavarovanih pašnikih na katerih se pase. Iz navedenega poročila SloWolf tudi izhaja, da upada škodni mogoče enostavno pojasniti z razširjenostjo drobnice ali uvedbo varovalnih ukrepov, ter da je poleg številčnosti pomembna tudi prostorska razporeditev pašnikov, kjer se drobnica pase. Najverjetneje je, da so volkovi v določenem obdobju na določenem območju odsotni. Opazovanja na terenu pa kažejo, da je vse več

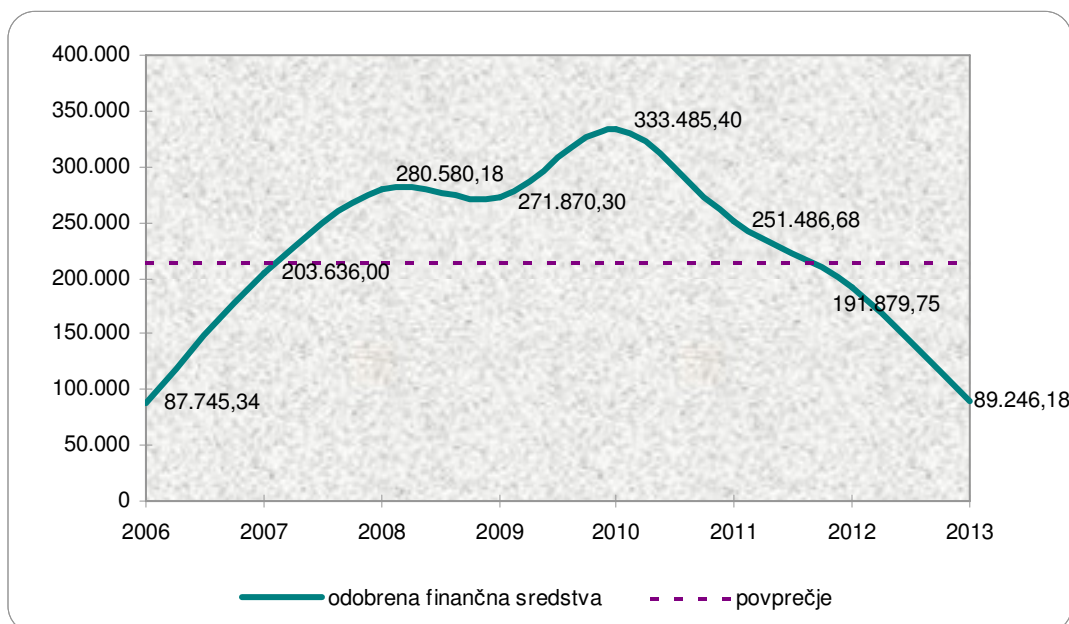
pašnikov v neposredni bližini večjih gozdnih kompleksov, kar verjetno pripomore k povečevanju števila škodnih primerov.

Slika 19: Število škodnih dogodkov, ki jih je povzročil volk (*Canis lupus*) v obdobju od leta 2006 do 2013.

Podoben trend se vidi tudi pri odobrenih finančnih sredstvih, prikazanih na sliki 20. Ta so do leta 2010 naraščala, ko je bila višina odobrenih finančnih sredstev tudi najvišja, in sicer 333.485,40 EUR. Sledil je padec, najprej za 25 % v letu 2011 in nato še za 24 % v letu 2012, ko je višina odobrenih finančnih sredstev znašala 191.879,75 in je dosegla podobno raven kot leta 2007. V letu 2013 je višina odobrenih finančnih sredstev padla močno pod povprečje in je znašala 89.246,18 EUR.

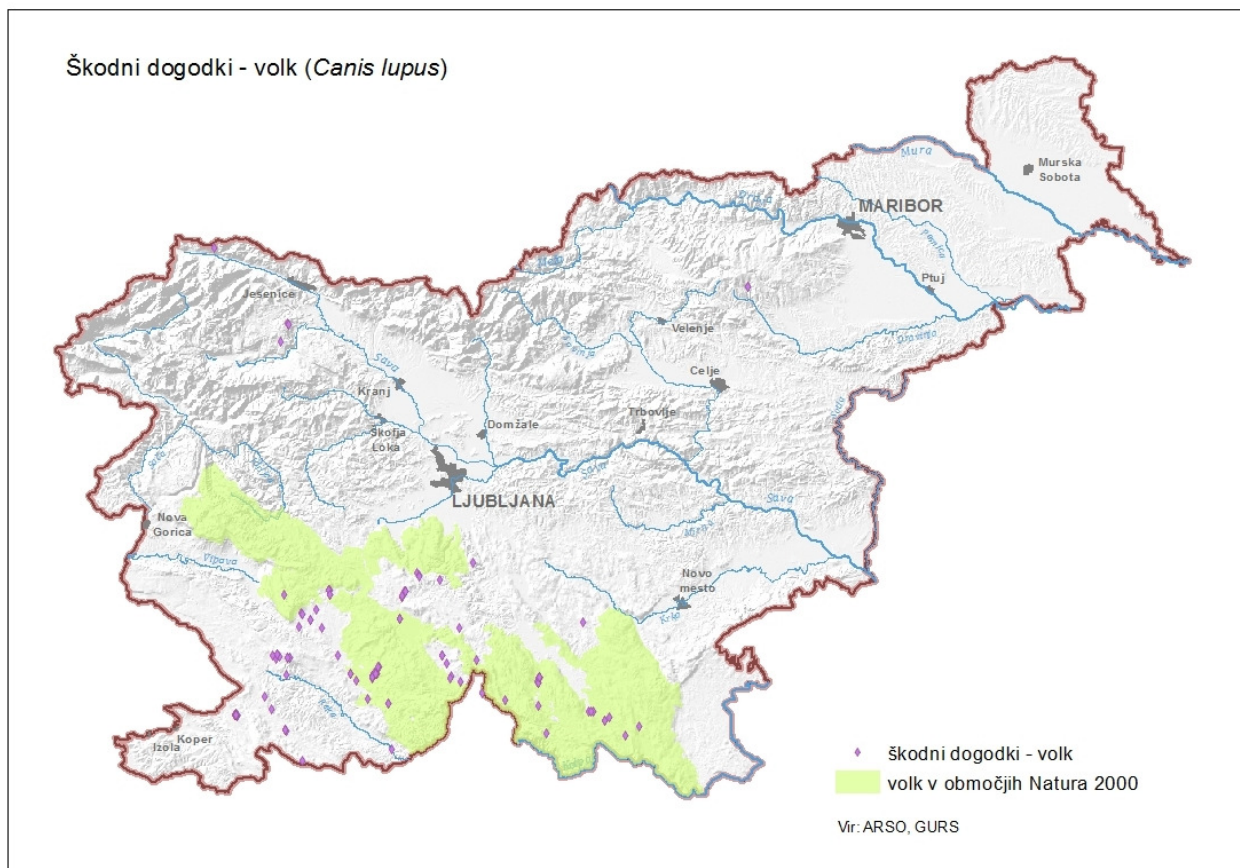
Slika 20: Odobrena finančna sredstva za škodo, ki jo je povzročil volk (*Canis lupus*) v obdobju od leta 2006 do 2013.

4.2 Območje nastanka škode

Slika 21 prikazuje lokacije 150 škodnih dogodkov (izplačilo odškodnine je bilo odobreno ali zavrnjeno), kjer je škodo povzročil volk (*Canis lupus*). Na sliki je prikazano tudi območje Natura 2000, na katerem je prisoten volk (*Canis lupus*).

Slika 21: Škodni dogodki, ki jih je povzročil volk (*Canis lupus*).

4.3 Premoženje, na katerem je nastala škoda

Preglednica 5: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki jo je povzročil volk (*Canis lupus*).

Volk (<i>Canis lupus</i>)	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
drobnica	127	75.718,60
govedo	15	9.016,00
kopitarji	5	2.900,00
materialna škoda	2	1.611,58
Skupaj	149	89.246,18

Iz preglednice 5 je razvidno, da je volk (*Canis lupus*) v 127 oziroma 85 % škodnih dogodkih povzročil za 75.718,60 EUR škode na drobnici, in sicer na 479 živalih (136 jagnjetih, 285 ovcah, 1 ovnu, 6 kozličkih, 50 kozah in 1 kozlu). V 13 % škodnih dogodkih je bila škoda povzročena tudi na govedu in kopitarjih, za katere se je izplačalo dobrih 13 % finančnih sredstev, ki so bila namenjena za povračilo škode v katerih je bil

povzročitelj škode volk (*Canis lupus*). Preostala 2 % sta bila izplačana za škodo, ki jo je volk (*Canis lupus*) povzročil na osebnem vozilu in psu.

5. SADJARSTVO

Na področju sadjarstva je bila škoda povzročena v 84 odškodninskih zahtevkih, ki so vključevali 84 škodnih dogodkov. Zavrženih je bilo 17 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali isto število škodnih dogodkov. V 67 odškodninskih zahtevkih, ki so vključevali 67 škodnih dogodkov, je bilo tako uničenih in poškodovanih za 17.459,38 EUR sadnih dreves in sadja. Delež je v primerjavi z vsemi škodnimi dogodki znašal 10 % in po pogostosti škodnih dogodkov po vrstah premoženja zaseda tretje mesto, takoj za drobnico in materialno škodo. Glede na vsa finančna sredstva pa je bilo za področje sadjarstva porabljenih 6 % sredstev.

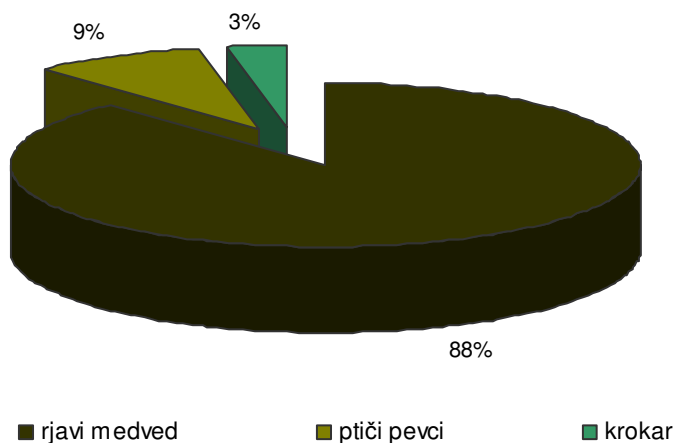
5.1 Povzročitelji škode na področju sadjarstva

Preglednica 6: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki je bila povzročena na področju sadjarstva.

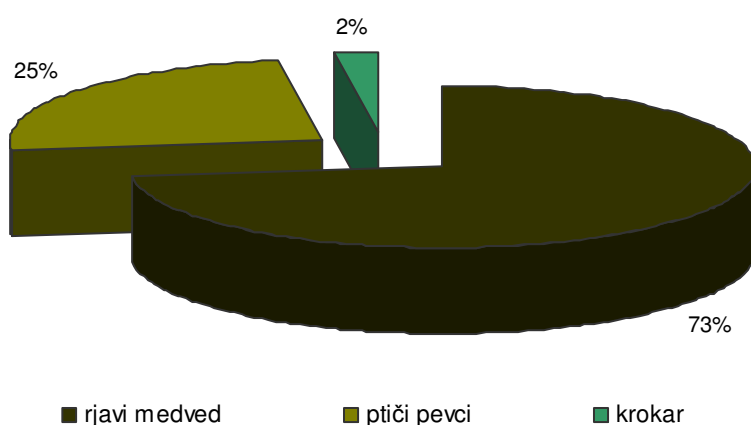
Povzročitelj	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
rjavi medved	59	12.756,95
ptiči pevci	6	4.328,53
krokar	2	373,9
Skupaj	67	17.459,38

Iz preglednice 6 je razvidno, da je na področju sadjarstva največ škode povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*). Kot povzročitelj je bil prepoznan v 59 oziroma 88 % škodnih dogodkih za kar je bilo izplačanih 73 % finančnih sredstev, ki so bila namenjena za področje sadjarstva. Ostali povzročitelji so bili predvsem ptiči pevci (*Turdus merula*, *Parus major* in *Sturnus vulgaris*), ki so bili prepoznani v 6 oziroma 9 % škodnih dogodkih. Izplačanih je bilo 25 % finančnih sredstev namenjenih za področje sadjarstva. Razlog je lahko večji obseg škode, ki je bila povzročena pri posameznem škodnem dogodku. Na področju sadjarstva je škodo v 3 % škodnih dogodkov povzročil še krokar (*Corvus corax*), za kar je bilo izplačanih 2 % finančnih sredstev. Največkrat je bila škoda povzročena na slivah in jablanah, prav tako pa tudi na hruškah, češnjah in češpljah.

Slika 22: Delež škodnih dogodkov na področju sadjarstva glede na povzročitelja škode.

Slika 23: Delež odobrenih finančnih sredstev na področju sadjarstva glede na povzročitelja škode.

6. MATERIALNA ŠKODA

V 92 odškodninskih zahtevkih, ki so vključevali isto število škodnih dogodkov, je bila povzročena druga materialna škoda. Zavrjenih je bilo 9 odškodninskih zahtevkov, v celoti ali delno je bilo ugodno rešenih 83 odškodninskih zahtevkov, kjer je bilo uničenega in poškodovanega za 45.533,10 EUR premoženja. Delež je v primerjavi z vsemi škodnimi dogodki znašal 12 % in po pogostosti škodnih dogodkov po vrstah premoženja zaseda drugo mesto, takoj za drobnico. Glede na vsa finančna sredstva je bilo za drugo materialno škodo porabljenih 15 % sredstev.

6.1 Povzročitelji druge materialne škode

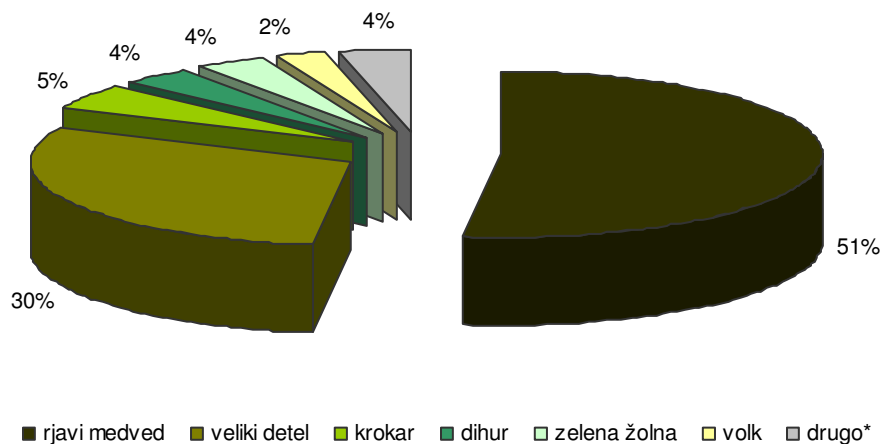
Preglednica 7: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo druge materialne škode.

Povzročitelj	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
rjavi medved	43	5.906,69
veliki detel	25	33.562,61
krokar	4	783,72
dihur	3	1.027,50
zelena žolna	3	2.321,65
volk	2	1.611,58
črna žolna	1	120,00
skobec	1	119,35
bober	1	80,00
Skupaj	83	45.533,10

Iz preglednice 7 je razvidno, da so drugo materialno škodo povzročili predvsem rjavi medved (*Ursus arctos*) in veliki detel (*Dendrocopos major*). Največkrat jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*), in sicer 43 krat, kar predstavlja dobro polovico škodnih dogodkov, za katere pa je bilo izplačanih le 13 % finančnih sredstev, ki so bila namenjena za drugo materialno škodo. Materialna škoda je nastala predvsem na avtomatskih krmilnicah za divje prašiče, najrazličnejšem premoženju, kot so vrata, ograje, kompostnik, ponjava itd., prav

tako pa tudi na travni ruši, psu in osebnem vozilu. Na sliki 24 in 25 je vidna razlika med deležem škodnih dogodkov in deležem izplačanih finančnih sredstev za drugo materialno škodo, ki jo je povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*). Ta namreč poleg škode na domačih živalih pogosto hkrati povzroči tudi materialno škodo na drugem premoženju. Škodni dogodek je zato upoštevan tolikokrat, kot je področij, na katerih je škoda nastala.

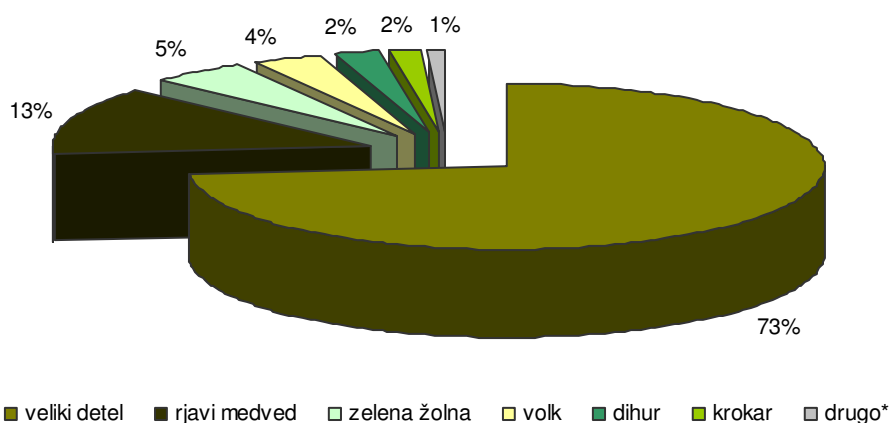
Slika 24: Delež škodnih dogodkov na področju druge materialne škode glede na povzročitelja škode.

*drugo: skobec, črna žolna, bober

V 30 % škodnih dogodkih je bil kot povzročitelj prepoznani veliki detel (*Dendocopos major*). Izplačanih je bilo kar 73 % finančnih sredstev namenjenih za drugo materialno škodo. Gre za škodo, ki je običajno povzročena na stanovanjskih in gospodarskih objektih, in sicer fasadah in ostrešju, odškodninski zahtevki pa so v teh primerih običajno visoki.

Slika 25: Delež odobrenih finančnih sredstev na področju druge materialne škode glede na povzročitelja škode.

*drugo: skobec, črna žolna, bober

7. ČEBELARSTVO

Na področju čebelarstva je bila škoda povzročena v 76 odškodninskih zahtevkih, ki so vključevali 76 škodnih dogodkov. Zavrženih je bilo 15 odškodninskih zahtevkov, ki so vključevali isto število škodnih dogodkov. V 61 odškodninskih zahtevkih, ki so vključevali 61 škodnih dogodkov, je bilo tako uničenih in poškodovanih za 35.723,39 EUR čebelnjakov. Delež je v primerjavi z vsemi škodnimi dogodki znašal 9 % in po pogostosti škodnih dogodkov po vrstah premoženja zaseda četrto mesto, takoj za drobnico, materialno škodo in sadjarstvom. Glede na vsa finančna sredstva pa je bilo za področje čebelarstva porabljenih 11 % sredstev.

7.1 Povzročitelji škode na področju čebelarstva

Preglednica 8: Število škodnih dogodkov in odobrena finančna sredstva za povračilo škode, ki je bila povzročena na področju čebelarstva.

Povzročitelj	Število škodnih dogodkov	Odobrena finančna sredstva v EUR
rjavi medved	58	33.206,19
veliki detel	2	2.116,20
zelena žolna	1	401,00
Skupaj	61	35.723,39

Iz preglednice 8 je razvidno, da je na področju čebelarstva večino škode povzročil rjavi medved (*Ursus arctos*). Kot povzročitelj je bil prepoznan v 58 oziroma 95 % škodnih dogodkih za kar je bilo izplačanih 93 % finančnih sredstev, ki so bila namenjena za področje čebelarstva. Ostala povzročitelja sta bila še veliki detel (*Dendrocopos major*) in zelena žolna (*Picus viridis*), ki sta v 5 % škodnih dogodkih povzročila škodo za katero je bilo izplačanih 7 % finančnih sredstev.